

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII CU
PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
Secțiunea A Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limba maghiară
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
13 martie 2026
Clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Răspunsurile date nu vor avea titlu sau motto.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A. Cariera mea de pianist a început în timpul războiului, la cafeneaua Nowoczesna, de pe strada Nowolipki, în inima ghetoului din Varșovia. La vremea când ghetoul și-a închis porțile, în noiembrie 1940, vânduserăm de mult tot ce se putuse, până și bunul cel mai de preț al familiei, pianul. Slujba nu-mi prea lăsa timp de gândire și conștiința faptului că toată familia depindea de salariul meu m-a ajutat treptat să trec peste starea de deznădejde.

Ziua mea de lucru începea după-amiaza. Cafeneaua era frecventată de oameni bogați, care leneveau pe-acolo, purtând bijuterii de aur bătute cu diamante. De cum se așezau la măsuțele lor din cafeneaua spațioasă, pe care o vizitau doar pentru afaceri, începeau să se plângă de vremurile grele. Nimeni nu dădea nici cea mai mică atenție muzicii la cafeneaua Nowoczesna. Cu cât cântam mai tare, cu atât cei care mâncau și beau acolo vorbeau și ei mai tare, și zi de zi mă luam la întrecere cu publicul, încercând să ne acoperim reciproc.

Din fericire, am găsit altă slujbă într-o cafenea foarte diferită, pe strada Sienna. În acel loc mi-am creat faima artistică și mi-am făcut prieteni alături de care aveam să petrec mai târziu atâtea clipe plăcute — și atâtea clipe îngrozitoare. Printre obișnuiții cafenelei se număra și pictorul Roman Kramsztyk, artist foarte talentat.

Un alt client al cafenelei de pe strada Sienna era unul dintre cei mai buni oameni pe care i-am întâlnit vreodată, Janusz Korczak. Era un literat care-i cunoștea pe aproape toți artiștii de frunte. Nu era socotit un scriitor de rangul întâi, poate fiindcă realizările lui literare aveau un caracter foarte special: erau povești pentru și despre copii. Adevărata lui valoare nu consta în ce scria, ci în faptul că trăia așa cum scria. Cu ani în urmă, la începutul carierei, își dedicase fiecare clipă liberă și fiecare *zlot** de care dispunea cauzei copiilor. A fondat orfeline, a organizat tot felul de colecte pentru copiii săraci, bucurându-se de o mare popularitate (și nu doar în rândul copiilor) sub numele „Bătrânul Doctor”. Când porțile ghetoului s-au închis, a rămas între zidurile sale, deși s-ar fi putut salva, și-a continuat acolo misiunea, ca tată adoptiv a zeci de orfani evrei, copiii cei mai săraci și mai abandonați din lume.

*zlot= unitate monetară a Poloniei

după Władysław Szpilman, *Pianistul* (2003)

B „Lucrul de acasă oferă, în primul rând, flexibilitate angajatului, ajutându-l, în plus, să-și echilibreze și viața de familie cu cea profesională. Astfel, angajatul are posibilitatea de a-și face singur programul de lucru.”, susține Anne Oleffe, expert în comunicare, într-un articol din *Ouest France*.

Lucrând de acasă, se elimină încă un element major de stres: drumul către serviciu. „Scuțiți de această navetă zilnică și bucurându-se de flexibilitate în ceea ce privește orarul de lucru, cei care muncesc de acasă experimentează o reală reducere a stresului zilnic, prin urmare calitatea vieții le este îmbunătățită.”

În ceea ce îi privește pe angajatori, și aceștia au văzut, în primă fază, în regimul de telemuncă numai beneficii. În primul rând, nemaifiind nevoie să-și aducă angajații la birou, înregistrau o economie serioasă: „Achiziția sau închirierea spațiilor pentru angajați reprezintă un buget considerabil pentru companii. Promovarea lucrului la distanță face posibilă eliminarea sau reducerea acestei cheltuieli.

Cum la fel de benefică a fost și reducerea absenteismului. Dacă, de pildă, un angajat își motiva absența spunând că trebuia să stea acasă, să aibă grijă de copilul care s-a îmbolnăvit sau că i s-a spart o țevă în apartament și trebuie să aștepte instalatorul – toate aceste motivații nu mai țin în regimul de telemuncă.

Cam acesta a fost debutul entuziasmant al lucrului de acasă, presărat doar cu beneficii, și de o parte, și de alta. Totuși, după o perioadă, hibeau au început să apară.

Pe de o parte, angajații au început să simtă acut izolarea socială: „Munca de acasă îi face pe unii angajați să se simtă singuri. Pentru multe persoane, interacțiunile dintre colegi constituie o sursă de dinamism și motivație”, susține Anne Oleffe.

O altă problemă pe care o acuză cei care lucrează de mult timp de acasă este sedentarismul. Chiar dacă detestau drumul înspre și de la serviciu, în timp angajații au constatat că acesta era, până la urmă, un exercițiu fizic obligatoriu, pe care azi ignoră să-l mai facă. Bucuria de a sta cu familia s-a erodat și ea. Când stai nas în nas cu cineva, 24 de ore din 24, apar conflicte inevitabile.

De cealaltă parte, angajatorii, care vedeau inițial în regimul de telemuncă numai beneficii, încep să simtă și ei reculul. În primul rând, se văd confrunțați, în prezent, cu o lipsă crescândă de control asupra angajaților. În plus, comunicarea electronică nu este la fel de eficientă ca și interacțiunea umană directă.

după Stela Giurgeanu, *Când aduci munca acasă* (2023)

www.dilemaveche.ro

Subiectul I

(25 de puncte)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Transcrie, din textul A, trei termeni care aparțin aceluiași câmp lexical, pe care îl vei preciza.
4 puncte
2. Menționează, pe baza textului B, un motiv pentru care munca de acasă aduce beneficii pentru un angajat.
4 puncte
3. Prezintă, valorificând informațiile din textul A, modul în care „Bătrânul Doctor” a ajutat copiii săraci.
4 puncte
4. Explică, valorificând informațiile din textul A, două diferențe esențiale între cafenelele în care naratorul a lucrat ca pianist.
4 puncte
5. Susține-ți opinia despre semnificația următoarei secvențe din textul B: „*Comunicarea electronică nu este la fel de eficientă ca interacțiunea umană directă.*”
4 puncte

Notă!

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 20 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea

(30 de puncte)

Imaginează-ți că ești un angajat care dorește să lucreze de acasă. Redactează un e-mail către angajatorul tău fictiv, de 100 – 150 de cuvinte, în care să prezinți motivul pentru care această schimbare va fi avantajoasă, inclusiv pentru companie/firmă.

În textul tău, vei insera o secvență descriptivă, relevantă pentru tema precizată.

Notă!

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea

(35 de puncte)

Scrie un eseu structurat, de minimum 300 de cuvinte, despre *importanța alegerii responsabile a unei cariere*.

- precizarea unui motiv pentru care *alegerea carierei* poate influența destinul oamenilor;
- ilustrarea motivului precizat prin exemple relevante din cele două texte date;
- exemplificarea cu un alt text literar/nonliterar în care se regăsește aceeași idee;
- valorificarea experienței personale referitoare la *importanța alegerii responsabile a unei cariere*.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Notă!

Respectarea, în eseu, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseul are minimum 300 de cuvinte.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.